

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E PUNEVE PUBLIKE DHE TRANSPORTIT
MINISTRI

MIRATOHET

SOKOL OLLDASHI
MINISTRI I PUNËVE PUBLIKE DHE TRANSPORTIT

U D H Ë Z I M
Nr 7, datë 03.06.2010

Mbi
Organizimin dhe Përdorimin e Hapësirës Ajrore brenda
Qiellit të Vetëm Evropian
(Rregullore për hapësirën ajrore)

Në zbatim të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës, në përputhje me Ligjin Nr.9658, datë 18.12.2006 “Për ratifikimin e Marrëveshjes Shumëpalëshe midis Komunitetit Evropian dhe Shteteve Anëtare, Republikës së Shqipërisë, Bosnjes dhe Hercegovinës, Republikës së Islandës, Republikës së Bullgarisë, Republikës së Kroacisë, Republikës së Serbisë, Republikës së Malit të Zi, ish Republikës së Jugosllave të Maqedonisë, Mbretërisë së Norvegjisë, Republikës së Rumanisë dhe Misionit Administrativ të Kombeve të Bashkuara në Kosovë, mbi krijimin e një Zone të Përbashkët Evropiane të Aviacionit”,

UDHËZOJ :

Hyrje

Ky Udhëzim është bazuar në:

Ligjin Nr. 10040, datë 22.12.2008 “Kodi Ajror i Republikës së Shqipërisë”

Rregulloren (EC) Nr 551/2004 te PE dhe KE Date 10 Mars 2004

Me adoptimin e këtij udhëzimi dhe të rregullores përkatëse AAC-ja e Shqipërisë, si autoriteti i autorizuar dhe nën Nenin 6 të Kodit Ajror, ngarkohet të sigurojë në mënyrë të vazhdueshme normat përkatëse dhe efektive të sigurisë në shërbimet e navigimit ajror në aerodromet dhe në hapësirën ajrore të Shqipërisë.

KAPITULLI I

Te përgjithshme

1. Qëllimi

- 1.1. Organizimin dhe përdorimin e hapësirës ajrore brenda Qiellit të Vetëm Evropian
- 1.2. Brenda qëllimit të Udhëzimit të Ministrit mbi Kuadrin Rregullativ, ky Udhëzim ka të bëjë me organizimin dhe përdorimin e hapësirës ajrore si pjesë e Qiellit të Vetëm Evropian.
- 1.3. Përdorimi i hapësirës ajrore duhet të mbështesë Operiminë SHNA si një tërësi bashkëkohore dhe e vazhdueshme në përputhje me Udhëzimin e Ministrit të Punëve Publike dhe Transportit, mbi “Dispozitën e Shërbimeve të Navigimit Ajror në QVE

2. Organet zbatuese

- 2.1 Ngarkohet AAC, me funksionet e Autoritetit Kombëtar Mbikqyres (AKM), të garantojë zbatimin e këtij Udhëzimi.
- 2.2 AAC do të mbikqyrë dhe do të garantojë zbatimin me përpikëri të rregullave të vendosura në këtë Udhëzim, nga Ofruesit e Shërbimeve të Navigimit Ajror.

2.3 Kërkesat e përgjithshme të këtij Udhezimi do të zbatohen nga departamentet e percaktuara të Aviacionit Civil, ofruesit e shërbimeve të trafikut ajror dhe nga i gjithë personeli i shërbimit të menaxhimit të trafikut ajror (MTA), përgjegjës për detyrat, të cilat brenda janë percaktuar si të lidhura ngushtë me sigurinë.

2.4 Zbatimi i kërkesave nga Personeli që ndërmerr detyra lidhur me Sigurinë Operacionale

2.4.1 Kërkesat do të zbatohen tek:

- departamentet e percaktuara të Aviacionit Civil, organizmat operative dhe individët e personelit, të cilët nepermjet pajisjeve të MTA të aprovuara për përdorim operacional; garantojnë shërbime.
- Autoritetet ushtarake dhe personeli i tyre që garantojnë shërbime për pajisjet MTA të aprovuara për përdorim operacional në një mjedis të përzier civilo-ushtarak, përveç kur ekziston një strukturë rregulluese inxhinierike ushtarake ekuivalente dhe e deleguar tek Autoriteti i Aviacionit Civil.

3. Kërkesat e Sigurisë

3.1 Kërkesa të përgjithshme

Autoriteti i Aviacionit Civil duhet të garantojë, përmes aplikimit të auditimeve dhe proceseve rregullatore përkatëse, që organizmat dhe personeli përgjegjës për detyrat në lidhje me shërbimin e trafikut ajror apo që mbulon fushën e shërbimeve të trafikut ajror, të cilat janë konsideruar të lidhura me sigurinë e trafikut ajror, ka zbatuar detyrat sic janë të percaktuara në kete udhezim.

3.2.1 Kërkesa të zbatuara nga AAC

AAC, është përgjegjëse që:

- a) të garantojë mbikqyrjen e përshtatshme dhe të mjaftueshme të rregullave të percaktuara si.
- b) të kryejë, pas hulumtimit përkatës mbi një terren të pranueshëm, veprimin rregullues përkatës në përputhje me specifikimet e këtij udhezimi dhe me dispozitat e OSHNA.

3.2.2 Kërkesa të zbatueshme nga OSHNA.

OSHNA do të:

- a) garantojë implementimin e detyrave që i linden asaj në bazë të përcaktimeve të këtij udhezimi;

- b) garantojë që, në lidhje me procedurat e përcaktuara nga rregullorja e më poshtme, të dhënat që ekzistojnë, janë dokumentuar nga OSHNA, dhe vihen në dispozicion, me kërkesë të A.A.C.-së;
- c) garantojë që, nga një pikëpamje sigurie, metodat përkatëse të zgjedhura janë ato që duhen, për të garantuar plotësimin e dispozitave të zbatueshme të këtij Udhëzimi;

4. Perjashtime

Ne rastin e ekzistences se rrethanave qe bejne te pamundur zbatimin e kerkesave te Organizimin dhe përdorimin e hapësirës ajrore brenda Qiellit të Vetëm Evropian, AAC do te beje vleresimin e tyre dhe me pas do te publikoje zyrtarisht, një dokument përjashtimi, i cili do të garantojë një nivel ekuivalent sigurie.

KAPITULLI II

Neni 1

Objektivi

- 1.1 Objektivi i kësaj rregulloreje është të mbështesë konceptin e një hapësire ajrore operuese më të integruar brenda kontekstit të politikës së transportit dhe për të vendosur procedura të përbashkëta për projektimin dhe menaxhimin, duke siguruar kështu performancë të sigurtë dhe efikase në menaxhimin e trafikut ajror.
- 1.2 Pa çënuar Nenin 10, kjo Rregullore duhet të aplikohet në hapësirën ajrore brenda rajoneve të ICAO EUR dhe AFI ku Shqipëria është përgjegjëse për Ofrimin e SHNA në përputhje me Rregulloren e Ofrimit të SHNA. Shqipëria gjithashtu mund të zbatojë këtë rregullore për hapësirën ajrore nën përgjegjësinë e vet edhe brenda rajone të tjera të ICAO, me kushtin që të informohet Komisionin dhe shtetet e tjera anëtarë të saj.
- 1.3 Informacioni për Fluturimet i të hapësirë ajrore ku aplikohet kjo rregullore duhet të publikohet në Gazetën zyrtare të Bashkimit Evropian.

ARKITEKTURA E HAPËSIRËS AJRORE

Neni 2

Niveli i ndarjes

Niveli ndarjes ndërmjet hapësirës ajrore të sipërme dhe të poshtme duhet të caktohet në nivelin e fluturimit 285. (28500 feet)

Devijimet nga niveli i ndarjes në fluturime që përjashtohen nga dispozitat operuese mund të përcaktohen pasi të jetë rënë dakord me shtetet anëtarë të përfshirë sipas procedurës që i referohet nenit 5(3) të udhëzimi i ministrit mbi Kuadrin Rregullativ.

Neni 3

Informacioni Zonal i Hapësirës Ajrore të Sipërme Evropiane (EUIR)

- 3-1. Komuniteti dhe Shqipëria si anëtare e tij duhet të synojnë vendosjen dhe pranimin nga ICAO të një EUIR të vetëm. Për këtë arsye, për çështjet që do të kalojnë në kompetencën e Komunitetit, Komisioni do të paraqesë një rekomandim Këshillit në përputhje me nenin 300 të Traktatit brenda një afati dy-vjeçar pas hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje.
- 3-2. EUIR duhet projektuar në mënyrë të tillë që të përfshijë hapësirën ajrore që është nën përgjegjësinë e Shqipërisë në përputhje me nenin 1(3) ketij Udhezimi dhe mund të përfshijë gjithashtu edhe hapësirën ajrore të vendeve-shteteve të treta Evropiane.
- 3-3. Vendosja e EUIR pa diskutim do të jetë përgjegjësi e Shteteve anëtarë për përcaktimin e Ofrimit të SHTA nën përgjegjësinë e tyre në përputhje me nenin 8(1) të UDHEZIMI I MINISTRIT TE MPPT për Ofrimin e SHNA.
- 3-4. Shqipëria duhet të mbajë përgjegjësitë e vet kundrejt ICAO brenda kufijve të vetë gjeografikë përse i përket informacionit mbi rajonet e sipërme të fluturimit dhe informacionit mbi zonat e fluturimeve që i janë përcaktuar nga ICAO në ditën e hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje.
- 3-5. Pa cënuar publikimin e informacionit aeronautik nga Shteti Shqiptar dhe në përputhje me këto publikime, Komisioni në bashkëpunim të ngushtë me Eurocontrol, duhet të koordinojë përgatitjen e publikimit të një informacioni të vetëm aeronautik lidhur me EUIR, duke marrë parasysh kërkesat/dispozitat përkatëse të ICAO.

Neni 4

Klasifikimi i hapësirës ajrore

Komisioni dhe shtetet anëtarë duhet të përgatitin EUIR në përputhje me harmonizimin e klasifikimit të hapësirës ajrore, si dhe të hartohet për të siguruar ofrimin e duhur të shërbimeve ajrore në kuadrin e një Qielli të Vetëm Evropian. Ky model i përbashkët duhet të bazohet në një përcaktim të thjeshtëzuar të klasifikimit të hapësirës ajrore ashtu siç përcaktohet nga Strategjia e hapësirës ajrore të Eurocontrol për Shtetet Evropiane të Konferencës së Aviacionit Civil në përputhje me standartet e ICAO-s.

Rregullat e nevojshme plotësuese në këtë fushë duhen vendosur në përputhje me procedurën sipas nenit 8 të UDHEZIMI I MINISTRIT TE MPPT mbi Kuadrin Rregullativ.

Neni 5

Rikonfigurimi i hapësirës ajrore të sipërme.

- 5-1. Duke synuar arritjen e maksimumit të kapacitetit dhe efikasitetit të rrjetit të MTA brenda QVE, dhe me qëllim ruajtjen e një niveli të lartë sigurie, hapësira ajrore e sipërme duhet të përcaktohet në blloqe funksionues të kësaj hapësire ajrore.
- 5-2. Blloqet funksionale ajrore duhet që ndër të tjera të :
 - (a) Mbështeten nga një Studim mbi sigurinë

- (b) Aktivizojnë përdorimin optimal të hapësirës ajrore, duke marr parasysh fluksin e trafikut ajror.
 - (c) Të përcaktohen sipas vlerës së shtuar të përgjithshme në bazë të analizave mbi kosto-përfitim ku përfshihet përdorimi optimal dhe burimet njerëzore që nevojiten.
 - (d) Të siguroje një rrjedhshmëri dhe ndarje elastike përgjegjësish për OSHNA
 - (e) Të sigurojë përputhshmëri ndërmjet konfigurimeve të hapësirës ajrore të sipërme dhe të poshtme;
 - (f) Të jenë në përputhje me kushtet që rrjedhin nga marrëveshjet rajonale të lidhura brenda ICAO, dhe
 - (g) Të respektojë marrëveshjet rajonale ekzistuese kur kjo rregullore hyn në fuqi, veçanërisht ato që lidhen me vende të treta Evropiane.
- 5-3. Parimet e përgjithshme të përbashkëta për vendosjen dhe ndryshimin e blloqeve të hapësirës ajrore duhen zhvilluar në përputhje me procedurën sipas nenit 8 të UDHEZIMIT TË MINISTRIT mbi Kuadrin Rregullativ
 - 5-4. Një bllok hapësire ajrore funksionale duhet të përcaktohet vetëm me anë të një marrëveshje reciproke ndërmjet të gjitha shteteve anëtarë që kane përgjegjësi për çdo pjesë të hapësirës ajrore të përfshirë në bllok, ose me anë të një deklarate të njërit prej Shteteve anëtarë nëse hapësira ajrore e përfshirë në bllok është nën përgjegjësinë e tij. Shteti ose shtetet anëtarë në fjalë duhet të veprojnë pasi të jenë konsultuar me palët e interesit, përfshi Komisionin dhe shtetet e tjera anëtarë.
 - 5-5. Në rastin kur një bllok hapësire ajrore përbëhet nga një hapësirë ajrore që është tërësisht ose pjesërisht nën përgjegjësinë e dy ose më shumë shteteve të Ministrisë së Transportit dhe Luftës (MPPT) të Shteteve anëtarë, marrëveshja me të cilën funksionon blloku duhet të përmbajë dispozitat e nevojshme lidhur me mënyrat se si mund të modifikohet blloku dhe për mënyrat se si Shqipëria si një shtet anëtar mund të tërhiqet nga blloku, përfshi këtu edhe marrëveshjet e përkohshme / kalimtare.
 - 5-6. Ku dalin pengesa ndërmjet Shqipërisë dhe shtete të tjerë anëtarë të lidhur në një bllok funksional hapësire ajrore ndërkufitare që lidhet me hapësirën ajrore nën përgjegjësinë e tyre, shtetet anëtarë në fjalë mund të dërgojnë së bashku çështjen në Komitetin të Qiellit të Vetëm Evropian, për dhënie opinion. Opinioni duhet t'i dërgohet shteteve që kanë lidhje me këtë çështje. Pa anashkaluar nenin 4, shtetet anëtarë duhet të marrin parasysh këtë opinion me qëllim gjetjen e një zgjidhje të këtij problemi.
 - 5-7. Vendimet që lidhen me paragrafet 4 dhe 5 duhet ti njoftohen Komisionit për publikimin në Fletoren zyrtare të Bashkimit Evropian. Një publikim i tillë duhet të përcaktoje datën e hyrjes në fuqi të këtij vendimi.

Neni 6

Përmirësimi i korridorëve ajrorë dhe sektorëve në hapësirën ajrore të sipërme.

- 6-1. Parimet e përbashkëta dhe kriteret për projektimin e korridoreve ajrore dhe sektorëve duhet të bëhet në mënyrë që të jenë të sigurta, ekonomikisht efikase, dhe për një përdorim të kësaj hapësire ajrore duke u kujdesur dhe për ambjentin. Projektimi i sektorit duhet të jetë bashkëkohor ndër të tjera dhe me projektimin e korridorit.

- 6-2. Rregullat e implementimit në fushat e veprimtarisë të mbulura prej paragrafit 1 duhen zbatuar në përputhje me procedurën sipas nenit 8 të udhëzimit të ministrit mbi Kuadrin Rregullativ
- 6-3. Vendimet lidhur me vendosjen apo modifikimin e korridorëve dhe sektorëve duhet të kenë miratimin e Republikës së Shqipërisë e cila është përgjegjëse për hapësirën ajrore për të cilën merren vendimet..

PËRDORIMI FLEKSIBEL NË QIELLIN E VETËM EVROPIAN

Neni 7

Përdorim fleksibël i hapësirës ajrore

- 7-1. Duke marr në konsideratë organizimin e aspekteve ushtarake në Republikën e Shqipërisë nën përgjegjësinë e vet Shqipëria duhet të sigurojë aplikimin të njëtrajtshëm brenda Qiellit të Vetëm Evropian të konceptit për një përdorim elastik të hapësirës ajrore ashtu si përshkruhet nga Eurokontrol, me qëllim që të lehtësohet menaxhimi i hapësirës ajrore dhe menaxhimi i trafikut ajror në kontekstin e një politike të përbashkët transporti.
- 7-2. Shqipëria do të raportojë çdo vit para Komisionit për zbatimin në kontekst të politikës së përbashkët lidhur me përdorimin e hapësirës ajrore që është nën përgjegjësinë e Republikës së Shqipërisë
- 7-3. Aty ku bëhet e nevojshme përforcimi dhe harmonizimi i zbatimit të konceptit të përdorimit fleksibël të hapësirës ajrore brenda Qiellit të Vetëm Evropian, sidomos në vijim të raporteve që paraqiten nga Republikës së Shqipërisë , futja e rregullave nën kontekstin e politikës së përbashkët të transportit duhet të bëhet në përputhje me procedurën sipas nenit 8 të UDHEZIMI I MINISTRIT mbi Kuadrin Rregullativ.

Neni 8

Pezullimi i përkohshëm

- 8-1. Në rastet kur zbatimi i nenit 7 nxjerr në pah vështirësi operuese thelbësore, Republika e Shqipërisë mund të pezullojë përkohësisht një aplikim të tillë me kushtin që të informojnë pa asnjë vonesë Komisionin dhe Shtetet anëtarë të tjerë.
- 8-2. Në vijim të paraqitjes së pezullimit të përkohshëm, rishikim i rregullave të zbatueshëm sipas nenit 7 (3) mund të rishikohen për hapësirën ajrore nën përgjegjësinë e Republikës së Shqipërisë, në përputhje me procedurën sipas nenit 8 të UDHEZIMI I MINISTRIT mbi Kuadrin Rregullativ

Neni 9

Menaxhimi i fluksit të trafikut ajror

- 9-1. Implementimi i rregullave për menaxhimin e fluksit të trafikut ajror do të vendoset në përputhje me procedurën sipas nenit 8 të UDHEZIMI I MINISTRIT TE MPPT mbi Kuadrin Rregullativ, me synimin për të optimizuar kapacitetin e disponueshëm të

përdorshëm të hapësirës ajrore dhe në shtimin e fluksit të trafikut ajror. Këto rregulla duhen të bazohen në transparencë dhe në efikasitet, duke siguruar në këtë mënyrë që kapaciteti të arrihet në mënyrë fleksibel dhe në kohën e duhur, në përputhje me rekomandimet në planin rajonal të ICAO për navigimit ajror, Rajoni Evropian.

9-2. Rregullat për implementimin duhet të mbështesin vendimet operacionale nga OSHNA, operatorët e aeroporteve, dhe përdoruesit si dhe duhet të mbulojnë zonat në vijim:

a. Planifikimin e fluturimit

b. Përdorimin e kapacitetit të hapësirës ajrore në dispozicion gjatë të gjitha fazave të fluturimit, përfshi dhe caktimin e korsisë; dhe

c. Përdorim të rrugëtimeve (*en-route*) nga trafiku i përgjithshëm ajror, përfshi

--krijimin e një publikimi të vetëm orientimi të rrugëtimeve dhe trafikut

--mundësi për shmangie nga trafiku ajror i përgjithshëm në zonat e tejmbushura dhe

--rregulla të përcaktuara për hyrjen në hapësirat ajrore të trafikut të përgjithshëm ajror, veçanërisht gjatë periudhave të dyndjeve dhe krizave.

Neni 10

Rishikim

Në kontekstin e rishikimit periodik referuar nën 12(2) të UDHEZIMI I MINISTRIT TE MPPT mbi Kuadrin Rregullativ, Komisioni do të finalizojë një studim të mundshëm mbi kushtet për zbatimin në të ardhmen të koncepteve të refruara në nenet 3, 5 dhe 6 për hapësirat ajrore të poshtme (më të ulëta).

Në bazë të konkluzioneve të studimit të arritura, Komisioni do të paraqesë në fund të 31 dhjetor 2006 një raport para Parlamentit dhe Këshillit Evropian, nëse është e nevojshme, një propozim për të marrë në konsideratë një zgjerim të tillë, vendimet përkatëse, duhet të merren mundësisht përpara datës 31 dhjetor 2009.

Neni 11

Termet e përdorura

Termet dhe shkurtime të përdorura në këtë Udhezim sqarohen në shtojcën 1, bashkelidhur me këtë Udhezim dhe përbejnë pjesë integrale të tij.

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare

SHTOJCA 1

1. TERMA dhe PËRKUFIZIME

Autoriteti Kombëtar Mbikqyrës (AKM).

Është ajo pjesë e AAC-së e autorizuar nga ky Udhëzim i Ministrit të PPTT si organi kompetent i autorizuar për kryerjen e funksionit të mbikqyrjes së Sigurisë në nivel kombëtar, dhe të Shërbimeve të Trafikut Ajror.

AAC – Autoriteti i Aviacionit Civil

Autoriteti rregullator kompetent në varësi të Ministrisë së Punëve Publike, Transportit dhe Telekomunikacioneve dhe është përgjegjës për rregullat dhe rregulloret e sigurisë së aviacionit.

Shërbimet e Navigimit Ajror (SHNA)

Shërbimet e trafikut ajror; komunikimi; shërbimet e navigimit dhe vëzhgimit, shërbimi meteorologjik i navigimit ajror; dhe shërbimin e informacionit aeronautik.

Ofruesit e SHNA –

Person ose organizatë, ose përfaqësues i përcaktuar nga një organizatë ,i cili është zbatues i rregulloreve të grupit i mbikqyrës të SHNA.

Manaxhimi i Trafikut Ajror (MTA)

Manaxhimi i Trafikut Ajror. Bashkësia e veprimtarisë në tokë (të përbërë nga ATS, ASM, ATFM) dhe ato funksione të avionit në ajër të nevojshme për të garantuar zhvendosjen e saktë të mjeteve fluturuese gjatë fazave përkatëse të operimit.

Shërbimi i Menaxhimit të Trafikut Ajror

Një shërbim në funksion të Menaxhimit të Trafikut Ajror (MTA).

Ofruesi i shërbimeve MTA

Një organizatë përgjegjëse dhe e autorizuar për të siguruar dhe kryer shërbime të Menaxhimit të Trafikut Ajror (MTA).

Shërbimi i Trafikut Ajror (SHTA)

Një term i përgjithshëm që përmbledh shërbimet e ndryshme të informacionit mbi fluturimin, shërbimin e sinjalizimit, shërbimi konsultativ i trafikut ajror, shërbimi i kontrollit të trafikut ajror (i kontrollit të ajrit, kontrollit të afrimit apo të kontrollit të aerodromit)

Shërbimi i Kontrollit të Trafikut Ajror (KTA)

Një shërbim i siguruar për qëllimin e:

a) parandalimit të përplasjeve :

1) midis avionave dhe

2) midis avionit dhe objekteve penguese mbi zonën e manovrimit dhe

b) lehtësimit, mbarëvajtjes së saktë dhe menaxhimit të fluksit të trafikut ajror

Kërkesat e Përbashkëta.

Kërkesa të Rregullores së (KE) që duhet të përmbushë një Ofrues SHNA që të çertifikohet në ofrimin e shërbimit.

Nje Qiell i Vetëm European (QVE)

Një koncept dhe paketë rregulloresh mbështetëse për operim të zbutur në sistemet e trafikut ajror ndërlidhur me pajtueshmërinë, nivelin e lartë të sigurisë në shërbimet navigacionale ajrore për mundësimin e përdorimit optimal të hapësirës ajrore Evropiane dhe pajtueshmërinë, nivelin e lartë të sigurisë në udhëtimet ajrore ,duke ju përmbajtur interesave të përgjithshme të shërbimeve navigacionale ajrore, përfshirjen e detyrimeve për shërbimin publik. Ofrimi i shërbimit duhet të zbatohet me standartet më të larta të përgjegjesisë dhe kompetencës.

Rregullore

Përvetësimi, dekretimi dhe vënia në zbatim i rregullave për arritjen e objektivave të shpallura nga ata tek të cilët aplikohet procesi rregullator.

Sistemi i Menaxhimit të Sigurisë (SMS)

Një trajtim sistematik dhe i hollësishëm që përcakton aktivitetet me anë të të cilave menaxhimi i sigurisë është ndërmarrë nga një autoritet i emëruar në mënyrë që të arrihet siguria e pranueshme dhe e tolerueshme.

Mbikqyrja e Sigurisë

Funksioni i ndërmarrë nga autoriteti i emëruar ARRK për të verifikuar që objektivat e rregullores së sigurisë janë arritur dhe kërkesat e saj janë përmbushur me efikasitet

Kreu i AKM

Përfaqësuesi i përcaktuar i tij për një procedurë të posaçme.

Kërkesë-Rregullorja e Sigurisë

Kushti zyrtar i caktuar nga rregullatori i sigurisë i lidhur me specifikimin, i cili nëse pajtohesh me të,

do të të çojë drejt njohjes dhe respektimit të kompetencës së sigurisë.

2. SHKURTIME

AAC.	Autoriteti i Aviacionit Civil
AKM	Autoriteti Kombëtar i Mbikëqyrjes
BE	Bashkimi Evropian
KE	Komisioni Evropian
KTA	Kontrolli i Trafikut Ajror
MHA	Menaxhimi i Hapësirës Ajrore
KNS	Kominikim, Navigim, Survejim
MTA.	Menaxhimi i Trafikut Ajror
OSHNA.	Ofruesi i Shërbimit të Navigimit Ajror
OSHTA.	Ofruesi i Shërbimit të Trafikut Ajror
QVE	Një Qiell i Vetëm Evropian
SMS	Sistemi i Menaxhimit të Sigurisë
SHNA.	Shërbimi i Navigimit Ajror
SHTA.	Shërbimi i Trafikut Ajror
EUIR	Informacioni Rajonal Evropian i Niveleve të Larta Fluturimi
EUR	Rajoni Evropian
AFI	Rajoni (<i>African Indian Ocean</i>)
ICAO	Organizata ndërkombetare e Aviacionit Civil